

Natuurpunt in de pers

tussen 1 november 2007 en 30 april 2008

1. Vergelijkend persoverzicht

In de periode van 1 november 2007 tot en met 30 april 2008 hielden we een persoverzicht bij. We inventariseerden hoe vaak en op welke wijze de vereniging Natuurpunt vermeld werd in de verschillende Vlaamse kranten. Hetzelfde deden we 3 jaar geleden in dezelfde periode.

We plozen de artikels uit van De Morgen, De Standaard, De Tijd, Gazet Van Antwerpen, Het Belang Van Limburg, Het Laatste Nieuws, Het Nieuwsblad en Het Volk. Lokale kranten en tijdschriften en het gratis dagblad 'Metro' werden niet in de inventarisatie opgenomen. Dit geeft ontegensprekelijk een vertekend beeld van de resultaten, gezien vele lokale afdelingen met hun activiteiten, acties en andere initiatieven voornamelijk mikken op de lokale of regionale media. Dit wordt gedeeltelijk ondervangen doordat alle regionale edities en katernen van de onderzochte kranten wél zijn opgenomen.

Criterion om opgenomen te worden in de inventarisatie, was de vermelding "Natuurpunt" in de titel of tekst van het artikel.

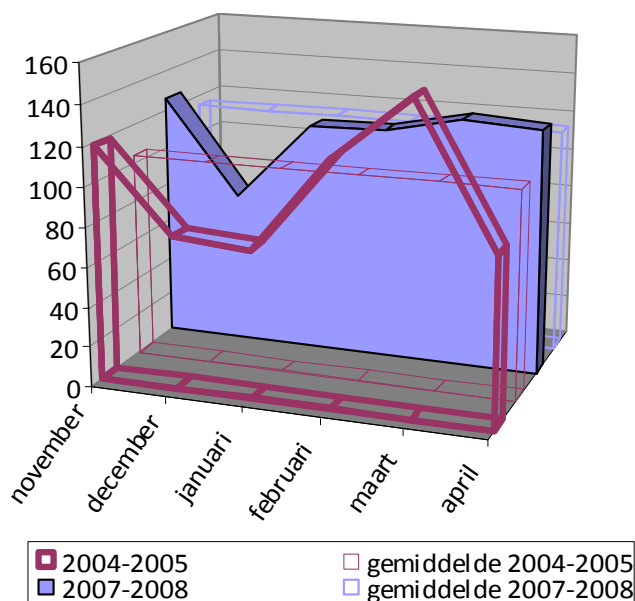
2. Frequentie

In de vermelde periode van 6 maanden kwam Natuurpunt in 688 artikels voor. Ten opzichte van 2004-2005 kunnen we hier toch spreken van een lichte stijging (9,7%).

We merken een redelijk constante aanwezigheid in de media. Ten opzichte van 2004-2005 merken we dat vooral januari en april het beter doen, terwijl maart een terugval kende. De mindere maand december 2007 haalt het gemiddelde een beetje naar beneden. Ook in 2004 was december een rustige maand. Dit is mogelijks te verklaren door een beperkter aantal lokale initiatieven in de wintermaand. In 2005 was januari ook iets minder prominent aanwezig, wat in de laatste week van januari 2008 ruimschoots werd goedgehaakt door loslopende everzwijnen en ontwakende padden. Februari en maart doen het traditioneel goed, hoewel het mediasucces van de schoeninzamelacties in maart 2005 niet te evenaren was door de tumult rond Averbode Bos & Heide maart dit jaar.

Tabel 1: aantal artikels met de vermelding "Natuurpunt"

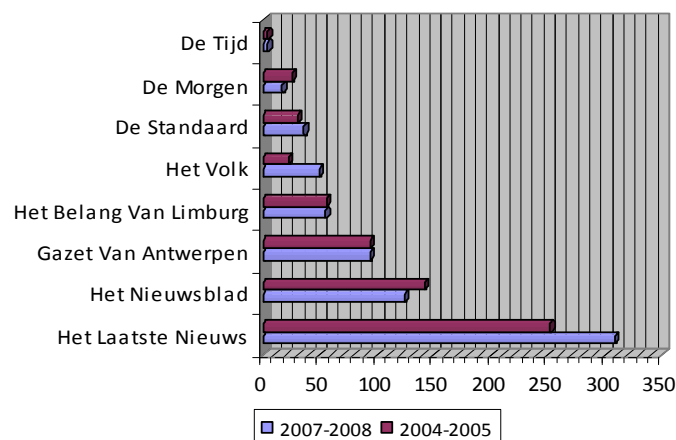
	2004-2005	2007-2008
november	118	126
december	77	77
januari	74	117
februari	121	118
maart	153	126
april	84	124
totaal	627	688
gemiddeld per maand	105	115

3. Verdeling over de verschillende kranten

De gevonden artikels waren in de volgende verhouding te vinden in de 8 kranten:

	2004-2005	2007-2008
De Tijd	4	4
De Morgen	26	17
De Standaard	30	36
Het Volk	23	49
Het Belang Van Limburg	56	55
Gazet Van Antwerpen	94	94
Het Nieuwsblad	142	124
Het Laatste Nieuws	252	309
totaal	627	688

Uit deze cijfers blijkt dat Natuurpunt het – net zoals 3 jaar terug – heel goed doet in *Het Laatste Nieuws* en *Het Nieuwsblad*. Samen zijn ze goed voor 63 % van alle artikels. Ook *Het Belang Van Limburg* en *Gazet Van Antwerpen* publiceren redelijk wat stukken waarin Natuurpunt wordt vermeld. We zien hierin een grote overeenkomst met de resultaten van 2004-2005.

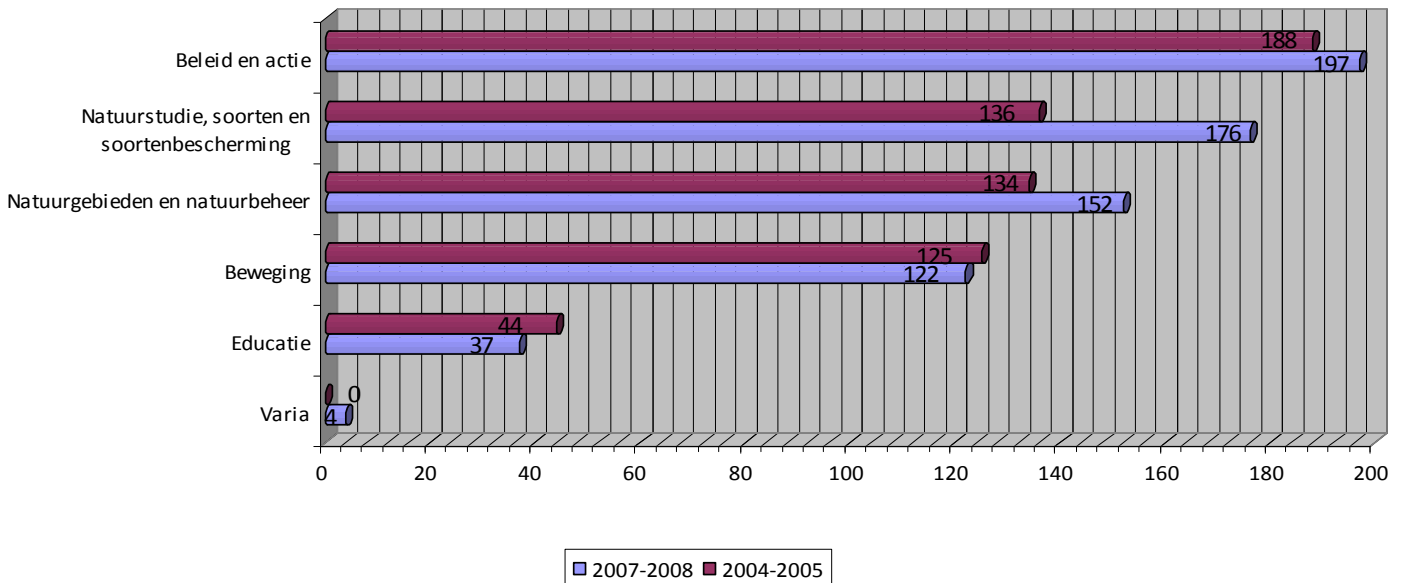
In *De Tijd* is Natuurpunt amper terug te vinden. Wellicht wijken onze thema's te ver af van het profiel van deze krant. Ook in *De Standaard* en *De Morgen* verschijnen we traditioneel minder. Dit is mogelijk te verklaren door een zwaarder accent op "aanklachten, commentaar en duiding" in deze kranten, terwijl *Het Nieuwsblad* en *Het Laatste Nieuws* meer aandacht schenken aan "projecten en realisaties" (zie kruistabel a). Deze laatste categorie is over het algemeen sterker vertegenwoordigd (zie punt 5). De kranten waarin we het goed doen, hebben uitgebreide regionale katernen waarin deze (vaak lokale) realisaties vaker een plaats krijgen. *Het Laatste Nieuws*, bijvoorbeeld, geeft vandaag meer regionale edities uit dan in 2004-2005.

4. Verdeling over de werkingsvelden

We wezen elk gevonden artikel toe aan één van onze werkingsvelden: "beweging", "natuurstudie, soorten en soortenbescherming", "natuurgebieden en natuurbeheer", "beleid en actie" of "educatie". In 4 gevallen was het artikel onmogelijk onder te brengen. Hiervoor creëerden we de categorie "varia". In een beperkt aantal andere gevallen kwamen verschillende aspecten van de werking aan bod en hebben we gekozen voor het thema met het grootste gewicht in het artikel.

Schematisch geeft dit het volgende overzicht:

	2004-2005	%	2007-2008	%
beleid en actie	188	30.0	197	28.6
natuurstudie en soorten(bescherming)	136	21.7	176	25.6
natuurgebieden en natuurbeheer	134	21.4	152	22.1
beweging	125	19.9	122	17.1
educatie	44	7.0	37	5.4
varia	0	0.0	4	0.6
totaal	627	100	688	100

We zien dat globaal de verdeling over de werkvelden sterk te vergelijken is met die van 2004-2005. “Beleid en actie” vormt nog steeds de hoofdmoot, “educatie” heeft iets minder persbelangstelling.

Onder “beleid en actie” categoriseren we een heel breed gamma aan artikels van (reacties op) beleidsbeslissingen, over standpunten van de vereniging tot concrete acties. Toppers vormen de aanklachten (tegen illegale boomkap, indoor-skipiste in Lessines en sportparken in Merelbeke en Loppem). Het feit dat deze categorie zo ruim is, verklaart meteen het succes in de pers.

“Natuurstudie, soorten en soortenbescherming” doet het ook goed en kent de sterkste groei ten opzichte van 3 jaar geleden. Onder dit werkingsgebied rubriceerden we alle artikels die handelden over soorten. Uischieters waren de projecten voor zwaluwen, padden en vleermuizen en de actie “Vogels voeren en beloeven”.

Het werkingsgebied “natuurgebieden en natuurbeheer” houdt ook sterk stand in de pers, net zoals in 2004-2005. Hierin namen we de berichten op die duidelijk over onze natuurgebieden gingen, de projecten die er werden gerealiseerd en eventuele specifieke problemen die deze met zich meebrachten. Vooral ‘projecten (beheerswerken) en realisaties (verwervingen en openingen)’ kregen veel aandacht, maar opvallend was toch dat dit onderdeel een terugval kende ten opzichte van 3 jaar geleden (van 96 naar 73). Deze daling werd gecompenseerd door een stijgend aantal ‘commentaren en duidingen’ (van 5 naar 35) en ‘discussies’ (van 9 naar 18). Het verlies van projecten/realisaties aan commentaar/duiding ligt hoogst waarschijnlijk in de keuze om artikels met duiding over beheerswerken eerder te rubriceren onder deze laatste categorie dan onder de noemer ‘project/realisatie’. De vele commentaren bij felbesproken beheerswerken als die van Averbode Bos & Heide spelen hierin ook een rol.

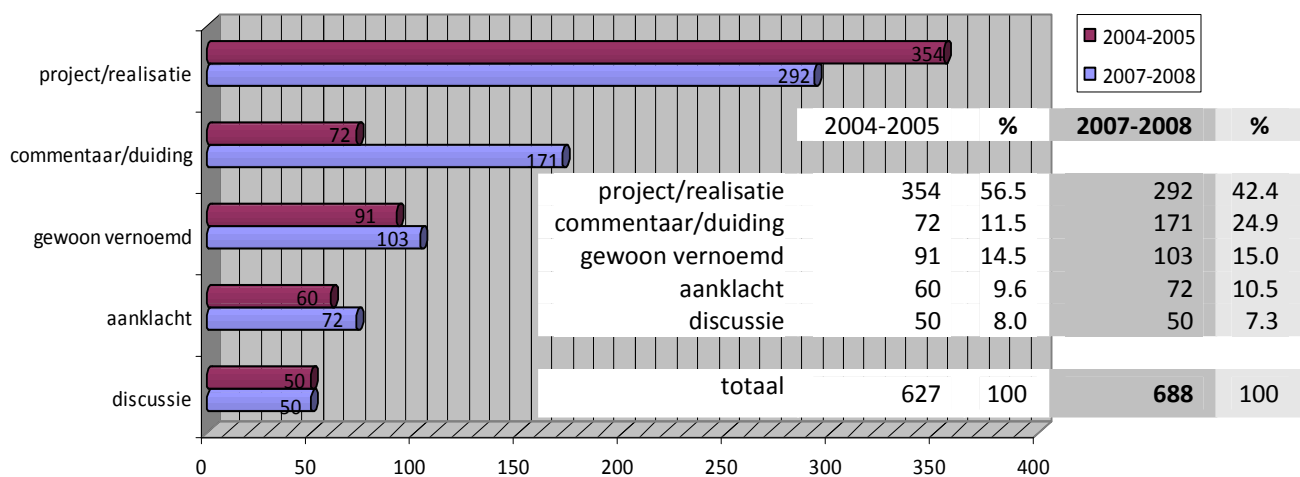
Onder de noemer “beweging” valt alle berichtgeving over evenementen, fondsenwerving, publieksacties en allerhande lokale initiatieven. Voornamelijk boomplantacties deden het heel goed, met een eervolle vermelding voor de geboortebossen. Persaandacht was er verder voor een waaier aan initiatieven als de Dag van de Natuur (20 artikels), de Dag van de Aarde (6), kunstprojecten en fotowedstrijden. De Klimaatoptocht van 8 december moest het stellen met 3 vermeldingen. Beweging blijft status-quo ten opzichte van 2004-2005, ondanks het succes van de schoeninzamelacties destijds, in 2005 op zichzelf goed voor maar liefst 25 artikels.

De categorie “varia” is nieuw en behelst het betreurd overlijden van enkele Natuurpunters en de aanval op één van onze conservators.

5. Waarmee komt Natuurpunt in de pers?

Natuurpunt komt nog steeds opvallend positief in de Vlaamse pers. Onder 'positief' beschouwen we zeker alle realisaties en initiatieven van de vereniging en de duiding door medewerkers. Negatiever zijn discussies waarin Natuurpunt verzeild geraakt. Iets vaker dan in 2004-2005 (in een 100-tal gevallen) werd de vereniging in de rand vernoemd, wat op zich al als positief beschouwd kan worden.

Een overzicht:

In 42.4% van de artikels gaat het om een project of realisatie van Natuurpunt. Dit gaat van beleidsacties en georganiseerde evenementen over cursussen en educatieve wandelingen tot beheerswerken, openingen van gebieden en acties voor padden, vleermuizen, vogels en andere soorten. In vergelijking met 2004-2005 scoren we hier minder goed. Twee mogelijke verklaringen hiervoor liggen voor de hand. Ofwel halen initiatieven van de vereniging inderdaad minder de pers (de 3 vermeldingen van de Klimaatactiedag stemmen toch tot nadenken), ofwel werden ze nu anders gerubriceerd. Dit laatste lijkt heel waarschijnlijk, gezien de grote toename van 'duiding'-artikels.

De rubriek 'commentaar/duiding' nam effectief een grote sprong voorwaarts en wordt zo toch goed voor 25% van de artikels, ten opzichte van 11.5% in 2004-2005. Vermoedelijk zijn de artikels waarbij duiding werd gegeven over projecten, inderdaad nu meer hier ondergebracht, terwijl die 3 jaar geleden eerder een plaatsje kregen bij 'projecten/realisaties'. (Averbode Bos & Heide, bijvoorbeeld, was goed voor 9 artikels met duiding.) Het grote verschil doet echter toch vermoeden dat er ook effectief meer medewerkers aan het woord kwamen als 'experts' inzake het besproken onderwerp. Vermoedelijk groeit het imago van de vereniging als 'expertisepoel'.

10.5% van de artikels behandelde een aanklacht van Natuurpunt ten aanzien van wantoestanden, beleidsbeslissingen,... We merken hier een lichte stijging ten opzichte van 3 jaar geleden, maar niet noemenswaardig. Hot items waren illegale kap, de indoor-skipiste in Lessines en sportparken in Merelbeke en Loppem. Afhankelijk van de lezers en eventuele betrokkenheid, zullen deze aanklachten een positiever of negatiever beeld van de vereniging achterlaten. Het feit dát Natuurpunt zich kan roeren en hierin gehoord wordt, kunnen we alvast als positief beschouwen.

Iets minder aangenaam zijn de 50 gevallen waarbij Natuurpunt – net als 3 jaar terug – in een discussie verzeild is geraakt. Veelal gaat het hier om een uitloper van aanklachten. De hetze rond Averbode Bos & Heide werd beperkt tot 9 'discussies', perfect in evenwicht gebracht door de 'duidingsartikels' uit de tweede paragraaf.

6. In welke gemeenten trekt Natuurpunt persbelangstelling?

Met uitzondering van de 45 artikels waarbij het niet duidelijk was over welke gemeente het stuk handelde, linkten we elke bijdrage aan een gemeente en kwamen tot het volgende overzicht van gemeenten die in de kijker van de Vlaamse pers liepen (en goed waren voor 3 artikels of meer).

Gemeente	Totaal
Scherpenheuvel-Zichem	23
Antwerpen	21
Gent	17
Mechelen	16
Hoegaarden	14
Ninove	13
Brussel	12
Dendermonde	12
Heist-op-den-Berg	11
Putte	10
Damme	10
Kortrijk	10
Brugge	10
Tessenderlo	10
Arendonk	10
Lummen	9
Bornem	8
Herzele	8
Bierbeek	8
Bocholt	7
Londerzeel	7
Zwalm	7
Zedelgem	6
Beveren-WAAS	6
Beringen	6
Sint-Gillis-Waas	6
Bekkevoort	6
Roosdaal	6
Holsbeek	6
Tienen	6
Lebbeke	6
Meise	6
Deinze	5
Schelle	5
Sint-Niklaas	5
Duffel	5
Oostende	5
Merelbeke	5
Turnhout	5
Vorselaar	5

ter vergelijking:
de ranking van
3 jaar geleden

Gemeente	2004-2005
Antwerpen	22
Mechelen	20
Gent	16
Beveren-WAAS	15
Hoegaarden	13
Borsbeek	13
Sint-Gillis-Waas	11
Lokeren	10
Blankenberge	10
Brugge	9
Tienen	9
Neerpelt	8
Putte	8
Dendermonde	8
Genk	7
Ninove	7
Kortrijk	6
Nevele	6
Beernem	6
Heist-op-den-Berg	6
Peer	6
Aarschot	6
Zuienkerke	6
Diksmuide	6
Haaltert	5
Stekene	5
Damme	5
Leuven	5
Hoogstraten	5
Diest	5
Oostkamp	5
Boechout	5
Buggenhout	5
Herzele	5
Turnhout	5
Maaseik	5
Zemst	5
Geraardsbergen	5
Beringen	4
Lier	4

Maaseik	5
Lint	5
Hasselt	5
Zwijndrecht	5
Nieuwpoort	4
Gooik	4
Houthalen-Helchteren	4
Eeklo	4
Lier	4
Aalst	4
Maasmechelen	4
Stabroek	4
Ranst	4
Tervuren	4
Deerlijk	4
Sint-Martens-Latem	4
Wingene	4
Sint-Pieters-Leeuw	4
Ternat	4
Wevelgem	4
Maldegem	3
Blankenberge	3
Haacht	3
Lokeren	3
Tremelo	3
Willebroek	3
Waarschoot	3
Herentals	3
Zoutleeuw	3
Kontich	3
Knokke-Heist	3
Zuienkerke	3
Lille	3
Schoten	3
Wemmel	3
Meerhout	3
Gavere	3
Genk	3
Neerpelt	3
Oosterzele	3
Leuven	3
Geraardsbergen	3
Merchtem	3
Tongeren	3
Brasschaat	3

Opglabbeek	4
Brussel	4
Olen	4
Aalter	4
Zomergem	4
Kortesseem	4
Meeuwen-Gruitrode	4
Begijnendijk	4
Ternat	4
Bertem	4
Kruishoutem	4
Merchtem	4
Laakdal	4
Willebroek	4
Maldegem	3
Destelbergen	3
Middelkerke	3
Bonheiden	3
Hasselt	3
Waregem	3
Wachtebeke	3
Bilzen	3
Stabroek	3
Oostende	3
Boom	3
Brasschaat	3
Lille	3
Dilbeek	3
Kasterlee	3
Knokke-Heist	3
Scherpenheuvel-Zichem	3
Tongeren	3
Halen	2
Ham	2
Harelbeke	2
Kortenbergh	2
Aalst	2
Lebbeke	2
Hechtel-Eksel	2
Koksijde	2
Huldenberg	2
Houthalen-Helchteren	2
Nijlen	2
Landen	2
As	2

Enkele gemeenten blijven populair in de pers. Antwerpen, Mechelen, Gent en Hoegaarden blijven in de top 10. Ook Dendermonde, Ninove, Heist-op-den-Berg en Putte deden het al goed in het verleden, maar kennen toch een lichte stijging. Opvallende nummer 1 is de gemeente Scherpenheuvel-Zichem, die zijn succes natuurlijk dankt aan de aandacht voor Averbode Bos & Heide.

7. Welke afdelingen lopen in de kijker?

Ook welke afdelingen het meeste pers aandacht kregen de voorbije maanden, werd nauwkeurig bijgehouden. Het is moeilijk de vergelijking te maken met 2004-2005, voornamelijk omwille van twee redenen. Vooreerst is het 'afdelingsveld' grondig veranderd op 3 jaar tijd. We zijn gegroeid van 146 afdelingen naar 160. Sommige zijn nieuw, andere zijn opgegaan in andere afdelingen, enkele zijn van naam veranderd. Ten tweede is er nu in de inventarisatie voor gekozen om de lokale afdeling te vermelden indien een lokale medewerker aan bod kwam of we wisten dat het om een initiatief van de lokale afdeling ging, zelfs al werd ze niet expliciet met naam en toenaam in het artikel vermeld. Dat was niet zo in het onderzoek van 3 jaar terug.

Op die manier waren er nu slechts 4 artikels waarbij het onmogelijk was een afdeling te vermelden, tegenover 177 in 2004-2005. Het spreekt voor zich dat dit zich vertaalt in hogere frequentiecijfers per afdeling. Net zoals 3 jaar geleden, echter, werd het grootste aantal artikels toegeschreven aan "Natuurpunt Algemeen" (157 of 23% tegenover 96 of 15% in 2004-2005). Het betrof hier dan een artikel waarbij vooral het gewestelijk niveau betrokken was en/of professionele medewerkers van Mechelen of Turhout.

Hieronder een overzicht van de 65 afdelingen die 3 keer of meer werden vermeld in de (doorzochte) persartikels.

NP-afdeling	Totaal aantal vermeldingen	NP-afdeling	Totaal aantal vermeldingen
Velpe-Mene	30	Boven-Dender	5
Grote Nete	23	Oude Spoorweg	5
Antwerpen-Noord	17	Tessenderlo	5
Gent	16	Leeuwse Natuurvrienden	4
Mechels Rivierengebied	15	inZICHT	4
s Heerenbosch	14	Maasmechelen	4
Ninove	14	Meeuwen-Gruitrode / Peer	4
Pajottenland	11	Geel-Meerhout	4
Nete & Aa	11	Gete-Velpe	4
Dendermonding	11	Ternat	4
De Putter	10	Zuidrand Antwerpen	4
Waasland-Noord	10	Hobokense Polder	4
Damme	10	Wevelgem-Menen	4
Wase Linkerscheldeoever	10	Houthalen-Helchteren	4
Kortrijk	9	Schelde-Leie	3
Zwalmvallei	9	Waarschoot	3
Klein-Brabant	8	Genk	3
Zuid-Waasland	8	Wemmel	3
Boven-Schelde	8	Maldegem-Knesselaere	3
Lummen	7	Leuven	3
Bocholt	7	Eeklo-Kaprijke-Evergem	3
Rupelstreek	7	Gaverstreke	3
Land van Reyen	7	Zemst-Kapelle-op-den-bos	3
Land van Voer, Ijse en Lane	7	Haacht	3
Londerzeel	7	Knokke-Heist	3
Brugge	6	Lille	3

Meise	6	Oosterzele	3
Bekkevoort	6	Blankenberge	3
Herzele	6	Noord-Limburg	3
De Wielewaal	6	Tremelo	3
Beringen	6	Neerpelt	3
Maasland-Noord	6	Merchtem	3
Holsbeek	5		

Er zijn 16 afdelingen meer (65 tegenover 49 in 2004-2005) die deze ranking halen. Zoals gezegd, gaat die vergelijking echter niet echt op en kunnen we daaruit moeilijk conclusies trekken. We zien wel dat de top van de rangschikking grotendeels wordt bevolkt door dezelfde afdelingen als drie jaar geleden. Grote Nete vormt de uitzondering op die regel, wat parallel loopt met de aanwezigheid van de gemeente Scherpenheuvel-Zichem in de pers. De afdeling van Scherpenheuvel-Zichem zelf kon echter niet profiteren van de aandacht rond Averbode Bos & Heide (en kwam maar 1 keer voor). De meeste duiding omtrent dit project werd immers gebracht door medewerkers van afdeling Grote Nete (Staf Aerts) en professionele medewerkers uit Mechelen (Noah Janssen).

Algemeen kunnen we zeggen dat de aanwezigheid van een lokale afdeling in de pers sterk afhangt van 'hot items' die zich afspelen in hun werkingsgebied. Ook de perswerking van een afdeling en de mogelijkheid tot het organiseren van grootschalige publieksacties, spelen uiteraard een rol. Het is echter zeer goed mogelijk – zoals in de inleiding al aangegeven – dat een afdeling zich vooral op de lokale pers richt en ondanks een goede communicatiewerking toch uit bovenstaande boot valt.

8. Afsluitend

Enkele concluderende bemerkingen:

1. Natuurpunt is licht sterker aanwezig in de pers dan 3 jaar geleden. Deze beperkte stijging is niet echt verwonderlijk, gezien er meer gemikt wordt op lokale pers, alsook meer en meer op 'nieuwe media' als websites, blogs,...
2. Qua verdeling naar werkingsvelden of aard van de berichtgeving stellen we ook geen grote verschuivingen vast. Vastgestelde verschillen zijn wellicht veeleer te wijten aan de manier van inventariseren, dan aan een nieuwe realiteit.
Natuurpunt verschijnt nog steeds overheersend positief in de Vlaamse pers. Het al veel vernoemde voorbeeld van Averbode Bos & Heide maakt duidelijk dat tegenover het aantal discussies minstens evenveel duiding van onze eigen mensen staat. Of deze vormen van 'wederwoord' een positieve indruk bij de lezer achterlaten is uiteraard relatief.
3. De aanwezigheid van een gemeente of afdeling in de nationale pers is vooral te wijten aan tijdelijk populaire dossiers en het al dan niet organiseren van grootscheepse publiekgerichte acties. Dat het wegvallen van de schoeninzamelactie op zich zorgde voor 25 'mislopen' artikels, is hierin illustratief.

9. Kruistabellen

- a. aard – kranten (welk soort artikels in welke kranten);
- b. thema – kranten (welk werkingsgebied in welke kranten);
- c. aard – thema (waarmee komt elk werkingsgebied in de pers):
vergelijking 2004/2005 – 2007/2008

a. Welke soort artikels verschijnen in welke kranten?

Krant	Totaal	Aanklacht	Commentaar/Duiding	Discussie	Gewoon Vernoemd	Project/Realisatie
Het Laatste Nieuws	309	32	82	26	32	137
Het Nieuwsblad	124	20	22	9	23	50
Gazet Van Antwerpen	94	6	18	8	21	41
Het Belang Van Limburg	55	2	15	1	7	30
Het Volk	49	6	16	3	3	21
De Standaard	36	6	13	2	7	8
De Morgen	17		5	1	8	3
De Tijd	4				2	2

b. Welke werkingsgebieden verschijnen in welke kranten?

Krant	Beleid en actie	Beweging	Educatie	Natuurbeheer	Natuurstudie	Varia
Het Laatste Nieuws	91	61	17	69	70	1
Het Nieuwsblad	36	28	7	25	26	2
Gazet Van Antwerpen	24	17	5	20	27	1
Het Belang Van Limburg	6	6	6	23	14	
Het Volk	19	5	1	7	17	
De Standaard	17		1	6	12	
De Morgen	3	5		2	7	
De Tijd	1				3	

c. Waarmee komt elk werkingsgebied in de pers? Een vergelijking 2004/2005 - 2007/2008

Thema's	Aard		Aanklacht		Commentaar/ Duiding		Discussie		Gewoon vernoemd		Project/ Realisatie	
	Totalen per thema		04-'05	07-'08	04-'05	07-'08	04-'05	07-'08	04-'05	07-'08	04-'05	07-'08
	Beleid en actie	04-'05	188	46	61	31	43	36	28	27	38	48
	07-'08	197										
Natuurstudie, soorten en soortenbescherming	04-'05	136	7	9	28	53	5	3	16	17	80	94
	07-'08	176										
Natuurgebieden en natuurbeheer	04-'05	134	6	2	5	35	9	18	18	24	96	73
	07-'08	152										
Beweging	04-'05	125	0	0	7	29	0	1	25	18	93	74
	07-'08	122										
Educatie	04-'05	44	1	0	1	10	0	0	5	3	37	24
	07-'08	37										
Varia	04-'05	0	0	0	0	1	0	0	0	3	0	0
	07-'08	4										
Totalen		627	60		72		50		91		354	
		688		72		171		50		103		292